
Historie knihovny

Krátce z historie Knihovny KTF

Pokoncilní knihovnu založil v roce 1968 po svém návratu z II. vatikánského koncilu kardinál František Tomášek původně jako **Knihovnu liturgické pokoncilní obnovy** a sídlila přímo v pražském arcibiskupském paláci na Hradčanech. I když Dílo koncilové obnovy bylo smeteno normalizací, prosadil ho přesto svým způsobem právě v této knihovně.

Fungovala tehdy jako jedinečný zdroj teologické a exilové literatury pro kněží a farníky. Přírůstky získávala prakticky výhradně z darů zahraničních mecenášů – jednotlivců i organizací. Stohy korespondence a doporučených dopisů ze sedmdesátých let prokazují fakt, že do komunistického Československa proudily obrovské balíky teologické i exilové literatury. V Arcibiskupském paláci byly dále distribuovány a nabízeny především kněžím různých denominací k dalšímu rozdávání mezi prověřené farníky a přátele.

V zahraničí tak byla vytvořena rozsáhlá síť dárců, z nichž většina zůstala utajena, a nikdy neviděla výsledek svého snažení, přesto řada z nich zůstala myšlence knihovny věrná dodnes. Mezi jedny z nejvýznamnějších patřily německá společnost Ackermann-Gemeinde se sídlem v Mnichově a charitativní organizace Kirche in Not. Hnacím motorem byli především pan Franz Olbert a exulanti P. Paulus Sladek, P. Ladislav Dittrich ad. První knihovník, P. František Verner OCr., měl dokonce možnost si u vybraných nakladatelů objednávat knihy. Dodnes nedoceněné dílo vzniklo takřkajíc na "zelené louce", žilo pouze z darů a podpory zahraničí, pracovali zde výhradně dobrovolníci.

Nesporným organizačním a knihovnickým talentem rozvinul bohatou a v komunistických podmínkách nevídanou knihovnickou činnost P. Verner. Kromě jeho zásluh o knihovnu jako takovou, záchranu mnoha vzácných exemplářů, práci na překladu MDT pro třídu náboženství, je třeba připomenout gigantické dílo Bibliografie české katolické literatury 20. století, na níž pracoval přes dvacet let. Ostatně jako jediný český knihovník získal v roce 2000 papežské vyznamenání a stal se nositelem čestného kříže Pro Ecclesia et Pontifice právě za zásluhy o knihovnictví. Zásadní byl však fakt, že celou knihovnu, její činnost a rozvoj zaštitil osobně administrátor a pozdější arcibiskup, kardinál František Tomášek, který osobně podepisoval (věren svému jménu) dopisy do zahraničí s žádostmi o knihy a příspěvky pro knihovnu. Od roku 1982 knihovnu vedl ThLic. Miloslav Máša a po jeho smrti v roce 1986 Josef Hřebík.

S nástupem Kardinála Miloslava Vlka přešla knihovna do správy České křesťanské akademie, která zajistila její rozvoj a přeměnu v odbornou, moderní a veřejnosti otevřenou knihovnu. Od roku 1996 měla knihovna také poprvé svůj vlastní rozpočet a placené zaměstnance. Předchozích třicet let v ní pracovali pouze dobrovolníci. Kardinálovým záměrem bylo vybudovat **Centrální katolickou knihovnu**. Po schválení projektu Biskupskou radou v roce 1997 bylo započato s realizací projektu. Tehdy měla knihovna 200 čtenářů.

V letech 1992 až 2004 byla tedy Pokoncilní knihovna ve správě České křesťanské akademie, přestože až do roku 1996 zůstávala stále ještě v budově Arcibiskupského paláce. Teprve v roce 1996 došlo z důvodu jeho rekonstrukce k přestěhování knihovny na dnešní adresu v Dejvicích a téhož roku se také knihovna otevřela širší veřejnosti. V následujícím roce 1997 pak byla na popud Miloslava kardinála Vlka přejmenována na Centrální katolickou knihovnu.

V roce 2003 Centrální katolická knihovna vlastnila kolem devadesáti tisíc dokumentů, byla plně automatizovaná, s přístupem k Internetu. Navštěvovalo ji přes dva tisíce čtenářů.

Na základě smlouvy o správě Centrální katolické knihovny (CKK) uzavřené mezi Arcibiskupstvím pražským (AP) a Katolickou teologickou fakultou UK (KTF UK) došlo dne 28. 2. 2005 ke sloučení dvou do té doby samostatných knihoven – Centrální katolické knihovny (dříve známé jako Pokoncilní knihovna) a fakultní knihovny KTF. Vznikla tak **Centrální katolická knihovna Katolické teologické fakulty UK** (CKK KTF UK), která plní funkci fakultní knihovny KTF.

Od října 2006 je hlavní provoz přesunut do třetího patra budovy, kde čtenáři naleznou novou studovnu, ve které je v současnosti 40 studijních míst, z nichž je 10 vybaveno PC. Zde jsou také soustředěny veškeré další služby (výpůjčky – včetně meziknihovní výpůjční služby i ze zahraničí, kopírování, tisk...).

Podle současného Výpůjčního řádu se už v názvu knihovny nepoužívá „Centrální katolická knihovna“. Název knihovny je **"Knihovna Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy"**, zkráceně **"Knihovna KTF UK"**.

Vedoucím knihovny byla Mgr. Magdalena Hornová (2015 – 2016), která ve funkci nahradila Bc. Petru Moravcovou (2010 – 2015). Dlouholetým vedoucím knihovny byl Mgr. Jiří Kelbl (2005 – 2010), významnou osobností ve vedení knihovny byla od r. 1997 Mgr. Eva Novotná (do 2005).

Zdroje:

[Magdalena Hornová - Prezentace Knihovny \(2015\)](#)

Jiří Kelbl - Centrální katolická knihovna Katolické teologické fakulty UK v Praze (2006)
Eva Novotná - Pokoncilní knihovna 1968-2003 (2003)
Eva Novotná - Multimediální databáze křesťanských bohemikálních jmenných autorit (2003)